

Tavshed skulde se en Indrømmelse af Rigtigheden af, hvad den ærede Ordfører har anført.

Svend Høgsbro: Trods det Forbehold, den højtærede Minister nu tog over for de af den ærede Ordfører anførte Eksempler paa Valgtryl, og skønt jeg jo ikke af personlig Erfaring kan bekræfte Rigtigheden af den ærede Ordførers Udtalelser i saa Henseende, har dog den ærede Ordfører utvivlsomt Ret i, at der Landet over og i alt Fald i den Del af Landet, hvorfra den ærede Ordførers Eksempler væsentlig ere hentede, og hvor jeg er bedst kendt, nemlig Sydsjælland, har fundet et meget udbredt Valgtryl Sted. Vi kende tilfulde alle disse Breve, som den ærede Ordfører omtalte, der i de sidste Dage før Valget udgaa fra de høje Herrer med „ærbødigst Anmodning“ til alle dem, der ere afhængige af dem — mærkelig nok ikke til andre, det falder ikke Guds-ejerne ind at skrive til Præster, Dyr læger, Læger o. s. v. og henstille til dem, „hvis deres Overbevisning tillader det“, at stemme paa den eller den, nej, det er mærkeligt nok kun til dem, der paa den ene eller anden Maade ere afhængige af Gudskontorerne, at disse Breve med den ærbødige Anmodning udgaa. Jeg tror altsaa, at den ærede Ordfører har fuldtommen Ret deri. Maaſte jeg dog, om jeg saa maa sige af personligt Hensyn til min ærede Modkandidat fra sidste Valg, maa sige, at hvis den ærede Ordfører ved de Afstedigelser, som han tillægger ham, tænker paa dem, der have fundet Sted i min Valgkreds, i Stevns — jeg ved ikke, om han har gjort det, men hvis han har gjort det, forholder det sig ikke saa, thi Gudssejer Hønden-Rønnekamp ejer intet Guds i Stevns, og de 4 Husmænd, der bleve afstedigede paa Højstrup Guds, bleve altsaa ikke afstedigede af ham. Men ganske vist har han senere taget de Afstedigelser i Forsvar. Paa den anden Side har han ogsaa, da man har ladet ham høre ilde derfor, senere anbefalet hemmelig Afstemning. Dette har jeg ment at skulde min ærede Modkandidat fra sidste Valg at berigtige, hvis der laa noget forkert i den ærede Ordførers Udtalelser som ham. Altsaa jeg tror ikke, vi behøve at lægge Skjul paa eller kunne skjule, at der har fundet et meget udstrakt Valgtryl Sted, men jeg tror dog ikke, at der er Grund til ved denne Lejlighed at komme udførlig ind derpaa. Jeg skal i alt Fald ikke for Tiden gøre det, ikke fordi jeg ikke med den ærede Ordfører tilfulde erkender, at det netop er i dette Valgtryl, at vi for største Delen søge Grunden til Forslaget om at gaa over til

hemmelig Afstemning. Jeg er saa fuldt som nogen med paa den Tanke, jeg tror ikke, det vil blive godt, før vi saa den. Hvad man end kan gøre i den Retning, som den højtærede Minister antydede, for at forbedre den Valglovgivning, vi have, tror jeg, at det altsammen intet batter mod dette, det kraftigste af alle Midler mod Valgtryl, nemlig hemmelig Afstemning. Altsaa deri er jeg ogsaa enig med den ærede Ordfører, at det netop er i Valgtrylket, at vi søge Grunden til vort Ønske om at gaa over til hemmelig Afstemning. Naar jeg dog ikke mener, at der er Grund til i Øjeblikket at komme vidtløftig ind paa dette Valgtryl, er det, fordi man jo her i Tinget fra alle Sider har været enig om den Tanke at ville gaa over til hemmelig Afstemning, og naar man har det, behøve man jo ikke synderlig vidtløftig at drøfte, hvorfors man gør det, er man bare enig om, at man vil det, maa de Herrer for mig have hvilke Grunde til at gøre det, som de ville. Den ærede Ordfører antydede allerede, at dette Forslag eller i alt Fald Tanken deri, den hemmelige Afstemning, er en gammel Bekendt her i Tinget. De Herrer daværende Folketingsmænd for Præstø Amts 2den og 3dje Valgkreds — allerede dette viser, at Præstø Amt i særlig Grad har været et Sted, hvor man led under Valgtryl — disse to daværende Folketingsmænd, Overretsprøkurator Veth og Husejer Ole Christensen indbragte allerede i 1887—88 et Forslag om Indførelse af hemmelig Afstemning. Det kom det Aar ikke videre end til 1ste Behandling og Udvalg, men det kom igen det næste Aar 1888—89, og da blev det ført igennem her i Tinget. Det blev ved den endelige Behandling vedtaget med 53 Stemmer mod 10, altsaa med aldeles overvældende Flertal, og jeg tror, jeg har Lov til at sige, at skønt der altsaa var 10, der stemte imod — jeg skal ikke kunne sige, af hvilke Grunde de gjorde det — blev der kun fra en enkelt Talers Side under alle de Forhandlinger, som bleve førte om den Sag her i Tinget, rejst Modstand imod den hemmelige Afstemning, og det var fra den daværende Folketingsmand fra Kerteminde (N. Andersen), alle de andre, hvad enten de hørte til Højre eller Venstre, ja selv den daværende Indenrigsminister, vare entige i, at man burde gaa til den hemmelige Afstemning. Og hvad der er mere, da Forslaget saa det Aar kom til Landstinget, saa viste det sig, at i Grunden vare ogsaa alle de ærede Talere, som der havde Ordet om Sagen, enige om, at man burde gaa den Vej, de toge paa det med større eller mindre Betænkelighed, de fremhævede med større eller